

Sygn. akt I C 402/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny
wskładzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Fiałkowska – Sobczyk

Protokolant: Aneta Łokaj

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko S. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego S. G. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 87 847,29 zł (osiemdziesiąt siedem tysięcy osiemset czterdzieści siedem zł i dwadzieścia dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 1 501,59 zł od dnia 22.02.2008 r. do dnia zapłaty,
- 3 891,12 zł od dnia 02.03.2008 r. do dnia zapłaty,
- 1 189,50 zł od dnia 07.03.2008 r. do dnia zapłaty,
- 3 891,12 zł od dnia 02.04.2008 r. do dnia zapłaty,
- 77 373,96 zł od dnia 07.04.2012 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego S. G. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 8 110 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. przyznaje ze Skarbu Państwa na rzecz adwokat J. N. kwotę 3 600 zł, powiększoną o należny podatek o towarów i usług w kwocie 828 zł, tytułem kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt I C 402/11

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. z siedzibą we W. w pozwie z dnia 7 kwietnia 2011 r. wniosła o zasądzenie od pozwanego S. G. kwoty 87 847,29 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1 501,59 zł od dnia 22.02.2008 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3 891,12 zł od dnia 02.03.2008 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1 189,50 zł od dnia 7 marca 2008 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3 891,12 zł od dnia 02.04.2008 r. do dnia zapłaty i od kwoty 77 373,96 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że w dniu 27.06.2007 r. strony zawarły umowę leasingu operacyjnego nr (...), której przedmiotem był ciągnik siodłowy R. (...), rok produkcji 2001. Przedmiot leasingu został wydany pozwanemu w dniu 27.06.2007 r.

Pozwany początkowo realizował swoje obowiązki wynikające z zawartej przez strony umowy. Z czasem jednak zaczął regulować należności z tego tytułu częściami, nieregularnie. W związku z powyższym, ponieważ wezwania do uregulowania zaległych rat i innych należności umownych nie przynosiły skutku, strona powodowa z dniem 08.04.2008 r. rozwiązała z pozwanym umowę leasingu operacyjnego w trybie natychmiastowym z powodu naruszenia §17, §18 i §19 OWULO.

Na kwotę żadaną w pozwie składają się następujące należności wynikające z umowy:

- 104 732,30 zł stanowiąca przyszłe raty wraz z równowartością kwoty zdyskontowanej wg. stawki 6,15%. Powyższa kwota została określona na podstawie § 20 ust. 1 OWULO. Odsetki za opóźnienie w płatności tej kwoty strona powodowa liczy od dnia wniesienia pozwu.
- 10 473,33 zł stanowiąca zaległości z tytułu faktur wystawionych przed rozwiązaniem umowy oraz kosztów ubezpieczenia i podatku od środków transportu.
- 340,81 zł stanowiąca odsetki od nieterminowych płatności faktur VAT nr (...).
- 3 786 zł stanowiąca niefakturowanie koszty ubezpieczenia oraz koszty podatku od środków transportu (od dnia rozwiązania umowy do dnia sprzedaży przedmiotu leasingu), zgodnie z § 21 ust. 1 i § 22 ust. 2 oraz § 19 ust. 1 OWULO. Odsetki od tej kwoty strona powodowa nalicza od dnia wniesienia pozwu.
- 1 000 zł stanowiąca koszty naprawy i przygotowania przedmiotu leasingu do sprzedaży (zgodnie z §12 OWULO).
- 200 zł stanowiąca koszt wyceny przedmiotu leasingu (§30 OWULO);
- 2 314,85 zł stanowiąca koszty windykacji (§30 OWULO);

Przy czym kwota z tytułu pozostałych do zapłaty opłat leasingowych została pomniejszona o kwotę 35 000 zł stanowiącą cenę netto uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu leasingu (§20 ust. 3 OWULO).

Pozwany wielokrotnie był wzywany do zapłaty należności objętej pozwem ale bezskutecznie. Jednak kwota żdana w pozwie jest niższa niż kwota wskazana w wezwaniu z dnia 30.03.2011 r., bowiem strona powodowa zaniechała kapitalizacji odsetek za opóźnienie w płatności faktur niezapłaconych przez pozwanego.

W odpowiedzi na pozew pozwany S. G. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, przede wszystkim że zawarta przez niego umowa leasingu operacyjnego jest nieważna lub bezskuteczna, bo została podpisana przez E. G. – żonę pozwanego, która nie miała pełnomocnictwa od pozwanego.

Nadto pozwany podał, że w przedsądowym wezwaniu do zapłaty z dnia 30.03.2011 r. jest kwota 89 860 zł, a w pozwie dochodzona jest niższa kwota tj. 87 847,29 zł bez żadnego wyjaśnienia, a strona powodowa zabierając mu przedmiot leasingu zrealizowała tym samym wszystkie roszczenia z zawartej umowy należne od pozwanego.

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie procesowym z dnia 1 lipca 2011 r. strona powodowa wskazała dodatkowo, że żona pozwanego – E. G., która podpisała umowę leasingu operacyjnego legitymowała się pełnomocnictwem od pozwanego, upoważniającym ją między innymi do zawarcia spornej umowy leasingu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 czerwca 2007 r. strony zawarły umowę leasingu operacyjnego nr (...), którego przedmiotem był ciągnik siodłowy R. (...), rok produkcji 2001, o wartości ofertowej brutto 158 600 zł. W umowie czas jej trwania określona na 36 rat, wysokość czynszu inicjalnego na 15%, a wysokość opłaty leasingowej na 2,4056% wartości ofertowej

przedmiotu leasingu. Integralną częścią umowy były OWULO. Do umowy dołączono również harmonogram spłat rat leasingowych. S. G. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) z siedzibą w S. przy ul. (...).

(dowód: umowa leasingu operacyjnego nr (...) wraz z OWULO i harmonogramem spłat k. 15-20 i k. 22);

W dniu 27 lipca 2007. przedmiot leasingu został przekazany zgodnie z umową.

(dowód: protokół zdawczo – odbiorczy k. 21);

W 2006 r. S. G. przebył zawał serca. Ma zaawansowaną chorobę wieńcową. W związku z dolegliwościami kardiologicznymi S. G., w okresie od 8 czerwca 2007 r. do 1 lipca 2007 r. przebywał w sanatorium w G., skąd został wypisany w stanie ogólnym dobrym, uzyskano poprawę samopoczucia i wydolności fizycznej.

(dowód: dokumentacja medyczna S. G. k. 234-244);

Umowę leasingu operacyjnego za S. G. podpisała jego żona E. G. legitymująca się pełnomocnictwem od pozwanego udzielonym w dniu 13 czerwca

2007 r., z podpisem notarialnie poświadczonym, w którym S. G., w kancelarii notarialnej w G., upoważnił E. G. do zawarcia w jego imieniu umowy leasingu ciągnika i naczepy z firmą (...) S.A.

(dowód: pełnomocnictwo z dnia 13.06.2007 r. k. 134);

Pozwany S. G. jest leczony od 2004 r. z rozpoznaniem organicznych zaburzeń depresyjnych. Od marca 2006 r. jest pod stałą opieką (...) w S..

(dowód: historia choroby z (...) w S.k. 312-321);

Pozwany początkowo realizował swoje obowiązki wynikające z zawartej przez strony umowy. Z czasem jednak zaczął regulować należności z tego tytułu częściami, nieregularnie.

Przed rozwiązaniem umowy leasingu S. G. nie uregulował wszystkich należności wynikających z faktur VAT:

- z dnia 13.09.2007 r. na kwotę 3 836,09 zł z terminem płatności na dzień 01.10.2007 r.,
- z dnia 15.10.2007 r. na kwotę 3 836,09 zł z terminem płatności na dzień 01.11.2007 r.,
- z dnia 31.01.2008 r. na kwotę 1 501,59 zł z terminem płatności na dzień 21.02.2008 r.,
- z dnia 14.02.2008 r. na kwotę 3 891,12 zł, z terminem płatności na dzień 01.03.2008 r.,
- z dnia 21.02.2008 r. na kwotę 1 189,50 zł, z terminem płatności na dzień 06.03.2008 r.,
- z dnia 14.03.2008 r. na kwotę 3 891,12 zł, z terminem płatności na dzień 01.04.2008 r.

(dowód: faktury VAT k. 23-28, wezwanie do zapłaty z dnia 10.03.2008 r. wraz z potwierdzeniem nadania k. 29,31, zeznania świadka K. K. k. 194, 195, przesłuchanie pozwanego S. G. k. 209);

W związku z powyższym, ponieważ wezwania do uregulowania zaległych rat i innych należności umownych nie przynosiły skutku, strona powodowa z dniem 08.04.2008 r. rozwiązała z pozwanym umowę leasingu operacyjnego w trybie natychmiastowym z powodu naruszenia §17, §18 i §19 OWULO.

(dowód: pismo zawiadamiające o rozwiązaniu umowy z dnia 08.04.2008 r. wraz z potwierdzeniem nadania k. 33,34, zeznania świadka K. K. k. 194,195);

W dniu 05.06.2008 r. przejęto od pozwanego przedmiot leasingu, który następnie w dniu 05.02.2009 r. został przekazany w leasing osobie trzeciej z wartością ofertową 35 000 zł netto)

(dowód: protokół przejęcia k. 36, umowa leasingu operacyjnego z dnia 05.02.2009 r. k. 37- 39, zeznania świadka K. K. k. 194,195, przesłuchanie pozwanego S. G. k. 209);

(...) S.A. ubezpieczyła przedmiot leasingu w okresie od dnia 28.06.2007 r. do 27.06.2008 r. i od dnia 28.06.2008 r. do dnia 27.06.2009 r. Przy czym poniesione koszty na ubezpieczenie za okres od rozwiązania ze S. G. umowy leasingu do dnia sprzedaży przedmiotu leasingu to kwota 2 486 zł.

(dowód: certyfikat za okres od 28.06.2007 r. do 27.06.2008 r. wraz z załącznikami k. 163-169, potwierdzenie uiszczenia składki z dnia 06.07.2007 r. k. 170, certyfikat za okres od 28.06.2008 r. do 27.06.2009 r. wraz z załącznikami k. 171-174, potwierdzenie uiszczenia składki z dnia 24.07.2008 r. k. 175);

Leasingodawca uiszczył również podatek od środków transportu za przedmiot leasingu za 2008 r. i za pierwsze półrocze 2009 r. Podatek od dnia rozwiązania umowy ze S. G. do dnia sprzedaży przedmiotu leasingu wyniósł 1 300 zł.

(dowód: deklaracja na podatek od środków trwałych za 2008 r. k. 82-86, wyciąg z konta bankowego z dnia 15.09.2008 r. k. 87-97, deklaracja na podatek od środków trwałych za 2009 r. k. 98-102, wyciąg z konta bankowego z dnia 16.02.2009 r. k. 103);

Po odebraniu przedmiotu leasingu strona powodowa, aby doprowadzić przedmiot leasingu do należytego stanu, musiała kupić akumulator i zamontować immobiliser, za łączną kwotę 1 000 zł netto.

(dowód: protokół przejęcia k. 36, faktura VAT z dnia 14.10.2008 r. wraz z dowodem wykonania przelewu z dnia 10.12.2008 r. k. 65-66, faktura VAT z dnia 06.02.2009 r. wraz z dowodem wykonania przelewu z dnia 13.02.2009 r. k. 67,68);

Za wykonanie wyceny przedmiotu leasingu strona pozwana poniosła koszt w wysokości 200 zł.

(dowód: faktura VAT z dnia 27.06.2008 r. wraz z załącznikami k. 56-60, potwierdzenie zapłaty z dnia 15.07.2008 r. k. 61-64);

Ponieważ po rozwiązaniu umowy leasingu z pozwanym S. G. nie zwrócił on przedmiotu leasingu, strona powodowa zleciła firmie zajmującej się działalnością windykacyjną wykonanie czynności zmierzających do przejęcia przedmiotu leasingu. Koszt windykacji wyniósł 2 314,85 zł.

(dowód: faktura VAT z dnia 06.06.2008 r. wraz z załącznikami k. 43-46, potwierdzenie zapłaty z dnia 04.07.2008 r. k. 48-55);

W dniu 30.03.2011 r. strona powodowa sporządziła ostateczne wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanego na łączną kwotę 89 860 zł, na którą składała się kwoty:

- 10 473,33 zł z tytułu wystawionych i niezapłaconych faktur do dnia rozwiązania umowy leasingu;

- 2 253,52 zł z tytułu odsetek od nieterminowych płatności wg. stanu na dzień 10.02.2009 r.;

- 104 732,30 zł z tytułu przysługujących rat zdyskontowanych wg stopy 6,15%;

- 3 786 zł z tytułu kosztów ubezpieczenia i podatku od środków trwałych;

- 1 000 zł z tytułu kosztów naprawy i przygotowania do sprzedaży przedmiotu leasingu;

- 300 zł z tytułu kosztów ekspertyzy;

- 2 314,85 zł z tytułu kosztów windykacji.

Przy czym od kwoty 104 732,30 zł z tytułu przyszyłych rat leasingowych odliczono kwotę 35 000 zł z tytułu ceny sprzedaży przedmiotu leasingu.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 30.03.2001 r. k. 104, nota odsetkowa na dzień 10.02.2009 r. k. 105, dowód nadania wezwania k. 107, zeznania świadka K. K. k. 194, 195);

Paragraf 20 ust. 1 OWULO, będących integralną częścią umowy leasingu operacyjnego zawartej przez strony, stanowi, że w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z opłat leasingowych, leasingodawca może rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym, po uprzednim wyznaczeniu leasingobiorcy dodatkowego terminu na piśmie, o ile opóźnienie w zapłacie którejkolwiek opłaty przekroczy 14 dni. W takim przypadku leasingodawca ma prawo natychmiastowego przejścia posiadania przedmiotu leasingu, oraz żądania zapłaty wszystkich pozostałych opłat leasingowych wraz z równowartością ceny sprzedaży poleasingowej, obliczonych z uwzględnieniem dyskonta według stawki WIBOR dla depozytów trzymiesięcznych.

Natomiast § 20 ust. 3 OWULO stanowi, że w przypadku natychmiastowego rozwiązania umowy wysokość pozostałych do uiszczenia opłat leasingowych pomniejsza się o wartość nett (bez podatku VAT) uzyskaną ze sprzedaży leasingu, o ile sprzedaż ta odbędzie się w terminie 60 dni od daty przejścia przedmiotu leasingu.

(dowód: OWULO k. 18-20).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie i znajduje przede wszystkim oparcie w przepisie art. 709¹⁵ k.c., zgodnie z którym w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie, a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu.

Przy czym w rozpoznawanej sprawie wobec zarzutów podnoszonych przez pozwanego w pierwszej kolejności rozważyć należy czy zawarta umowa leasingu jest ważna. Pozwany wskazywał, że umowę leasingu zawarła jego żona E. G., która nie miała pełnomocnictwa od pozwanego do zawarcia umowy leasingu w jego imieniu.

Istotnie umowę leasingu podpisała E. G. – żona pozwanego, która jednak przy podpisywaniu umowy, jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, legitymowała się pełnomocnictwem udzielonym przez pozwanego S. G. w dniu 13 czerwca

2007 r., z podpisem notarialnie poświadczonym, w którym S. G., w kancelarii notarialnej w G., upoważnił E. G. do zawarcia w jego imieniu umowy leasingu ciągnika i naczepy z firmą (...) S.A.

W tych okolicznościach zarzut pozwanego jakoby umowa została zawarta bez jego pełnomocnictw okazał się całkowicie chybiony.

Ponieważ pozwany w dacie udzielania pełnomocnictwa i zawierania umowy leasingu operacyjnego był pod stałą opieką w (...), a pełnomocnik pozwanego wskazywał, że pozwany w czerwcu 2007 r. mógł być w stanie wyłączającym świadome i swobodne wyrażanie swojej woli, sąd z urzędu, na podstawie art. 232 zd. 2 k.p.c., dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego – lekarza psychiatry na okoliczność czy S. G. w dacie udzielania pełnomocnictwa i w dacie zawierania umowy, z powodu choroby psychicznej znajdował się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Jednak, ponieważ pozwany kilkakrotnie nie stawiał się na wyznaczony termin badania przez biegłego, a bez którego to biegły nie mógł sporządzić opinii, Sąd pominął ten dowód na rozprawie w dniu 7 maja 2013 r.

W tych okolicznościach należy przyjąć, że zawarta przez strony w dniu 27 czerwca 2007 r. umowa leasingu operacyjnego nr (...), którego przedmiotem był ciągnik siodłowy R. (...), rok produkcji 2001, o wartości ofertowej brutto 158 600 zł została skutecznie zawarta i jest ważna.

Przy czym w trakcie procesu pozwany nie kwestionował, iż integralną część umowy stanowiły ogólne warunki umowy leasingu, które otrzymał przy zawarciu umowy i zapoznał się z ich treścią. Pozwany również nie kwestionował, a nawet słuchany jako strona przyznał, że spóźnił się z zapłatą rat leasingowych i że był wzywany do ich uregulowania.

Dlatego też strona powodowa skutecznie, również na podstawie § 20 ust. 1 OWULO, z dniem 08.04.2008 r., rozwiązała z pozwanym umowę leasingu operacyjnego w trybie natychmiastowym z powodu naruszenia §17, §18 i §19 OWULO.

Co do wysokości dochodzonego roszczenia, w zasadzie zarzuty, które podniósł prowadzący się do wskazania, że „w przedsądowym wezwaniu do zapłaty z dnia 30.03.2001 r. jest kwota 89 860 zł, a w pozwie dochodzona jest niższa kwota tj. 87 847,29 zł bez żadnego wyjaśnienia, a strona powodowa zabierając mu przedmiot leasingu zrealizowała tym samym wszystkie roszczenia z zawartej umowy należne od pozwanego”.

Wbrew jednak twierdzeniom pozwanego strona powodowa już w pozwie wskazała, że „kwota żądana w pozwie jest niższa niż kwota wskazana w wezwaniu z dnia 30.03.2011 r., bowiem strona powodowa zaniechała kapitalizacji odsetek za opóźnienie w płatności faktur niezapłaconych przez pozwanego”.

Natomiast jeśli chodzi o drugi zarzut, to zgodnie z zawartą przez strony umową (§ 20 ust. 3 OWULO) w przypadku natychmiastowego rozwiązania umowy wysokość pozostałych do uiszczenia opłat leasingowych pomniejsza się o wartość nett (bez podatku VAT) uzyskaną ze sprzedaży leasingu, o ile sprzedaż ta odbędzie się w terminie 60 dni od daty przejęcia przedmiotu leasingu.

Strona powodowa wykazała, że przedmiot leasingu w dniu 05.02.2009 r. został przekazany w leasing osobie trzeciej z wartością ofertową 35 000 zł netto, a powyższa kwota zgodnie z zawartą umową pomniejszyła kwotę z tytułu przyszłych rat zdyskontowanych wg stopy 6,15%. Od kwoty 104 732,30 zł odliczono 35 000 zł i w rozpoznawanej sprawie powód z tego tytułu dochodził kwoty 69 732,30 zł.

Do powyższej kwoty strona pozwana na podstawie zawartej umowy (§21 ist. 1 OWULO, §19 ust. 1 OWULO, § 12 OWULO, §30 OWULO) doliczyła jeszcze kwoty:

- 3 786 zł z tytułu kosztów ubezpieczenia i podatku od środków trwałych;
- 1 000 zł z tytułu kosztów naprawy i przygotowania do sprzedaży przedmiotu leasingu;
- 200 zł z tytułu kosztów ekspertyzy;
- 2 314,85 zł z tytułu kosztów windykacji.

Łącznie dało to kwotę 77 033,15 zł. Do tej kwoty doliczono jeszcze 340,81 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w zapłacie należności z faktury VAT, które zostały zapłacone przez pozwanego w całości ale z opóźnieniem, a odsetki powód liczył od dnia wniesienia pozwu, co znajduje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c..

Nadto strona powodowa dochodziła również zasadnie od pozwanego łącznie kwoty 10 473,33 zł z ustawowymi odsetkami od kwot;

- 1 501,59 zł od dnia 22.02.2008 r. do dnia zapłaty,
- 3 891,12 zł od dnia 02.03.2008 r. do dnia zapłaty,

- 1 189,50 zł od dnia 7 marca 2008 r. do dnia zapłaty

tytułem wystawionych i niezapłaconych przez pozwanego faktur do dnia rozwiązania umowy leasingu z odsetkami od dnia następnego po dniu płatności wskazanej na fakturze.

Żądniw tym zakresie jako należycie uzasadnione i wykazane zostało również uwzględnione.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych wyżej przepisów prawa i kierując się podanymi argumentami, orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu w punkcie II sentencji wyroku oparto o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W punkcie III sentencji wyroku przyznano ze Skarbu Państwa na rzecz adw. J. N. koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, które nie zostały poniesione, na podstawie §15 i §16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.